

совільні можливості, рівень наукової та педагогічної кваліфікації преподавательського складу, потребностей ринку праці. Так, наприклад, в США дисципліни діляться на обов'язкові, спеціальні та предмети по вибору, яких у вузах США достатньо більше 30. Не виключається можливість створення індивідуальних програм навчання. Вся система організації навчального процесу, зокрема, елективність дисциплін, сприяє підготовці спеціалістів широкого профілю.

Полезним для наших студентів була б практика університетів Німеччини, в яких обов'язковим умовом отримання вищого навчання є необхідність оволодіти другою спеціальністю (по вибору, але з урахуванням потребностей ринку).

Таким чином, в умовах ринкової економіки випускник вуза є активним суб'єктом на ринку праці, що вільно використовує своїм капіталом – кваліфікацією. Господарство не виступає гарантом трудоустрою випускника. Вопроси пошуку робочого місця та визначення релевантності отриманої спеціальністі запитам працодавця тепер приходиться розв'язувати самому індивіду. Способність випускника вуза використовувати свободу самоопреділення буде визначатися в кінцевому результаті змістом його професіональної підготовки та активністю самої особистості. Висока подвижність кон'юнктури ринкової економіки обумовлює тим, що особистів, яким доведеться не тільки часто змінювати місце праці, але і з часом отримувати нові кваліфікації, а можливо, і кардинально змінити професію. Узкопрофільна підготовка спеціалістів, ідеально пристосовані до вимог різних професій, в даному випадку не відповідає сучасним реаліям, але потребам самих обучаючихся.

Складні та протирічливі соціально-економічні процесси, що відбуваються в сучасному суспільстві, породили потребу кардинальної зміни парадигми в освітній сфері та необхідність внедрення Болонського процесу. В якості концептуального принципа цього процесу виокремлена ідея про приоритет в системі вищого навчання інтересів особистості, адаптивних сучасним тенденціям суспільного розвитку. При цьому особливу увагу звертається на реалізацію принципіально нових цілей вищого навчання, які повинні створити умови для оптимального розвитку окремої особистості, а також суспільства в цілому.

Література

1. Бурик М. Болонський процес в світі та на Україні // Пропаганда. – 2009. – [Електрон. ресурс] – <http://propaganda-journal.net/1151.html>
2. Меле Ф., Школьников В., Хертриш В., Валлен Ж. Население & общество. От чего умирают в России и во Франции? (рус.) // Мир России. — 1997. — № 4. — С.12-18.
3. Кремень В. Болонский процесс: сближение, а не унификация // Зеркало недели. – 2003. – № 48 (473) [Електрон. ресурс] – <http://www.mirror.kiev.ua>.
4. Поляков Н.В., Савчук В.С. Болонский процесс в Украине и России: болевые точки // Информационно-Аналитический Портал. – 2009. [Електрон. ресурс] – <http://www.ia-centr.ru/expert/4261/>
5. Нікита Мендкович. Наука в ССР і в Росії (рос.). «Полярна звезда» (4 січня 2007). 6. Фірсов А.Д. Болонський процес в Україні: точка зору // Траекторія. – 2007. [Електрон. ресурс] – http://www.trajectory.org.ua/analytics/education-viewpoint/bolon_proc.html
7. Корсак К. Міфи про Болонський процес // Зеркало недели . – 2005. – № 39 (567) [Електрон. ресурс] – <http://www.zn.ua/3000/3300/51424/>

Скорик А.Т.

Науковий керівник – Моїсєєва Ю.Ю.

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У ПІДТРИМЦІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні визначає Закон України «Про інноваційну діяльність», згідно з яким інновації – це новост-

ворені і вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери.

Постановка проблеми. В умовах трансформації економіки важливим важелем є науково-технічний прогрес, який призводить до створення нової продукції, використання передових технологій тощо. Інноваційна діяльність – достатньо важливий фактор, що впливає на діяльність підприємств, а точніше на його ефективне, конкурентне і довготривале функціонування. Але для певних досліджень та впровадження інновацій потрібен визначений інвестиційно привабливий клімат. На даний момент ми маємо низький рівень впровадження інновацій і, як наслідок, зниження конкурентоспроможності. Це все – завдяки відсутності ефективного фінансування.

Дослідження даної проблеми постійно перебуває в центрі уваги. Звісно, дане питання досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, такі як М.В.Давідов, С.В.Князь, Т.Й.Товт, Л.І.Мельник та інші.

Метою дослідження є проблема залучення коштів для фінансування інноваційної діяльності підприємств, створення для цього сприятливих умов, визначення інвестиційної привабливості тощо.

Результати дослідження. Інноваційна діяльність сьогодні – це один з важливих факторів, що впливають на створення конкурентоспроможних товарів та послуг як основного чинника зростання економіки. Вся сукупність сучасних напрямів НТП слугує фундаментальною базою технічного розвитку будь-якого підприємства. Технічний розвиток відображає процес формування і удосконалення техніко-технологічної бази підприємства, що має бути постійно зорієтованим на кінцеві результати його господарської діяльності.

В Україні спостерігається дефіцит фінансових ресурсів для забезпечення наукових досліджень і впровадження інноваційних розробок. Суттєвим недоліком системи національного регулювання розвитку інноваційної сфери є те, що вона, на відміну від законодавства більшості країн світу, не лише не сприяє розширенню джерел фінансування інноваційного розвитку, але й протидіє залученню не бюджетних коштів і виключає можливість формування спеціальних, в тому числі відомчих фондів фінансування інноваційних проектів і програм. [2, 3]

Також національні інтереси України потребують негайних та ефективних заходів, спрямованих на збереження її науково-технологічного потенціалу, забезпечення його ефективнішого використання для подолання кризових явищ у економічному і соціальному розвитку. Швидко втрачаються можливості розвивати належним чином наукові дослідження, оперативно впроваджувати їх результати в практику, реагувати на світові науково-технологічні досягнення та ефективно використовувати їх у національних інтересах. Концепція інноваційного розвитку говорить, що в Україні відсутній дієвий механізм інвестування масштабних технологічних змін. Державні програми часто не забезпечують досягнення конкретних кінцевих результатів. Бракує коштів. Підприємства при впровадженні інновацій в основному намагаються розраховувати на власні сили. Частка фінансування за рахунок внутрішніх джерел становить близько 65%, при цьому кошти іноземних інвесторів складають майже 19%, а кошти державного бюджету взагалі 2%. А власних коштів підприємству звичайно недостатньо, тому треба шукати інші джерела фінансування, такі як зовнішні інвестиції. [1]

Таблиця 1. Прямі іноземні інвестиції в економіку України

	Обсяги прямих інвестицій, млн. дол. США	У % до підсумку
Усього	40402,1	100,0
У тому числі		
Кіпр	9079,2	22,5
Німеччина	6618,6	16,4
Нідерланди	3929,0	9,7
РФ	2877,2	7,1
Австрія	2591,1	6,4

Сполучене Королівство	2228,1	5,5
Франція	1708,9	4,2
Віргінські острови	1333,9	3,3
Швеція	1298,6	3,2
США	1214,6	3,0
Італія	976,4	2,4
Польща	873,6	2,2
Швейцарія	795,3	2,0
Інші країни	4877,6	12,1

Для збільшення обсягів фінансового забезпечення інноваційної діяльності необхідно вирішити цілу низку проблем становлення інноваційного сектору в Україні: комерціалізація інноваційної продукції; надвисокі ризики інноваційної діяльності; неефективне використання фінансових ресурсів щодо підтримки інноваційної діяльності; спекулятивне використання державних пільг. [2]

Перспективним напрямом вирішення цих проблем є перехід вітчизняного виробництва на інноваційний шлях розвитку. Треба більш чітко визначити концептуальні засади державної науково-технологічної та інноваційної політики. Враховуючи економічні, соціальні, екологічні та інші національні інтереси, слід за короткий строк здійснити комплекс заходів для ефективнішого розв'язання поставлених проблем. Обов'язково треба поліпшувати наш інвестиційний клімат. Для цього необхідно: сприяти розвитку інфраструктури на територіях, пріоритетних для інвестування; взаємодіяти з органами влади щодо інвесторських інтересів; створити єдиний орган щодо сприяння інвестиціям; поліпшення загальних умов для інвестування в економіку України; розробляти і впроваджувати єдину ефективну політику, враховуючи інтереси усіх зацікавлених сторін тощо. [1,5]

Висновки. Фінансування інноваційної діяльності за рахунок коштів іноземних інвесторів може допомогти вийти Україні на новий рівень свого розвитку. І це питання є надзвичайно актуальним сьогодні. Проведення певної інноваційно-інвестиційної політики та реформ дасть змогу поліпшити і без того підірвану економіку. Перші кроки вже зроблено.

Література

- Іванілов О. С., Економіка підприємства: підручник. - К.: Центр учебової літератури, 2008.- 376с.
- Гвоздю С.Ю. Кошти іноземних інвесторів як джерело фінансової підтримки інноваційної діяльності підприємств//Актуальні проблеми економіки. – 2011.-№6.- с.67-73
- Давідов М.В. Організаційно-фінансове забезпечення інноваційної діяльності суб'єктів господарювання//Актуальні проблеми економіки.- 2008.- №9.- с.92-97
- Мельник О.О. Інвестиційний клімат в Україні // Фінанси України. – 2010. – №8.
- Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна державна: Програма економічних реформ на 2010-2014 роки//www.pravda.com.ua.

Скочко І.М., Лизунова О.М.

ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ В УКРАЇНІ

Сучасна світова економічна теорія і практика приділяють велику увагу проблемам дефіциту бюджету і державного боргу. Бюджетний дефіцит є важливим інструментом державної фінансової політики, який впливає на економічне та соціальне становище країни. При цьому кожна країна має певні особливості, які потрібно враховувати в ході використання такого важеля, як бюджетний дефіцит. Невиважена соціально-економічна політика, спад виробництва, занепад підприємств на Україні є глибинними причинами бюджетного дефіциту країни. Отже, питання удосконалення підходів до фінансування бюджетного дефіциту в Україні особливо актуальні.